

((Pagina 1))

Dossier
Statuts da model
per uniuns localas da la USDC

Statuts da model

((Pagina 2))

Cuntegn

- Statuts da model	3
- Explicaziuns davart ils statuts da model	8
- Co proceder en cas d'ina revisiun dals statuts	10

Ils statuts da model servan sco **directivas** e ston vegnir adattads da mintga uniun locala a sia situaziun speziala.

Quest document è vegnì concepì en furma da fegls da laver ed è adattà per copiar.

**Ils statuts da model ed il dossier tudestg «Das liebe (Vereins)-Geld» pudais Vus retrair gratuitamain da la suandanta adressa:
SKF-Geschäftsstelle
Postfach 7854
6000 Luzern 7
T 041 226 02 20
F 041 226 02 21**

**Agiuntai p.pl. ina cuverta C4 ubain B5 adressada e francada.
Vus pudais era telechargiar gratuitamain ils documents sut
www.frauenbund.ch/publikationen**

**1. ediziun zercladur 1993
Nova ediziun november 1999
Nova ediziun mars 2009**

((Pagina 3))

Num da l'uniun
Lieu

STATUTS

I. Num, fundaziun, sedia

Art. 1 Num

Sut il num exista in'uniun fundada l'onn ... tenor art. 60ss CCS cun sedia a*

Questa uniun è in'uniun locala da l'Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG* ed è uschia affiliada a l'Uniun svizra da las dunnas catolicas USDC.

II. Intent ed incumbensas

Art. 2 Intent

L'uniun* è in'associazion da dunnas cun spiert cristian. Ella accumplescha incumbensas en la societat, en il stadi ed en la Baselgia e represchenta surtut ils interess da las dunnas. Quai che reguarda la politica da partida è l'uniun neutrala.

Art. 3 Incumbensas

Las incumbensas da l'associazion èn:

- 3.1 Porscher a las dunnas furmaziuns en secturs persunals, religius, politics e culturals
- 3.2 Promover la cunresponsabladad e la cundecisiun da las dunnas en fatgs publics ed ecclesiastics
- 3.3 Represchentar ils interess da l'uniun e da sias commembras
- 3.4 Surpigiliar incumbensas socialas
- 3.5 S'engaschar per las mesiras ecumenicas
- 3.6 Tgirar la cuminanza e la solidaritad tranter dunnas
- 3.7 Collavurar cun autres uniuns ed instituziuns da dunnas communalas e regionalas
- 3.8 Collavurar cun l'Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG e l'Uniun svizra da las dunnas catolicas USDC

*vesair explicaziuns

((Pagina 4))

III. Commembranza

Art. 4 Commembras*

Commembra da l'uniun sa daventar mintga dunna ch'è pronta da gidar a realisar las incumbensas numnadas sura. Las decleraziuns d'entrada èn da drizzar a bucca u en scrit ad ina commembra da la suprastanza. Mintga nova commembra obtegna ils statuts. Demissiunar pon las commembras a bucca u en scrit per la fin da l'onn da gestiun.

IV. Organisaziun

Art. 5 Organs

Ils organs da l'uniun èn:

- A la radunanza generala
- B la suprastanza
- C las revisuras da quints

A la radunanza generala

Art. 6 Radunanza generala

L'organ suprem è la radunanza generala che ha lieu mintg'onn durant l'emprim quartal. Radunanzas generalas extraordinarias vegnan convocadas sin giavisch da la suprastanza u sch'in tschintgavel da las commembras pretenda quai en scrit.

Art. 7 Invitaziun, propostas

La suprastanza convochescha la radunanza generala almain quatter emnas ordavant cun in'invitaziun en scrit cun communitgar las tractandas.* Propostas a la radunanza generala èn d'inoltrar en scrit a la presidenta / al co-presidi fin il pli tard duas emnas avant la radunanza generala.

Art. 8 Cumpetenza

La radunanza generala è responsabla per las suandantas fatschentas:

- 8.1 Approvar il rapport annual, il quint annual ed il preventiv, sco era prender encunter il rapport da las revisuras
- 8.2 Fixar las contribuziuns annualas (tenor artitgel 18)
- 8.3 Eleger la presidenta / il co-presidi, la cassiera, las ulteriuras commembras da la suprastanza e duas revisuras da quint
- 8.4 Tractar propostas
- 8.5 Tractar las ulteriuras fatschentas che la suprastanza preschenta
- 8.6 Concluder davart la revisun dals statuts (cfr. art. 23)
- 8.7 Concluder davart la dissoluziun da l'uniun (cfr. art. 24)

*vesair explicaziuns

((Pagina 5))

Art. 9 Elecziuns e votaziuns

Tar las elecziuns e votaziuns decida, cun excepziun dad art. 23 e dad art. 24, la maioritad simpla da las commembras preschentas. En cas d'egalitatda las vuschs ha la presidenta la vusch decisiva. Tut las elecziuns e votaziuns succedan cun plimaun, premess che la maioritad da las commembras preschentas na pretendia betg in scrutini.

Art. 10 Protocol

Las commembras pon dumandar la presidenta / il co-presidi per il protocol 20 dis suenter la radunanza generala. Recurs èn d'inoltrar en scrit entaifer 60 dis suenter la radunanza generala. En l'emprima sesida sequenta approvescha la suprastanza il protocol.

B la suprastanza*

Art. 11 Cumposiziun

La suprastanza cumpiglia almain tschintg commembras e sa cumpona suandardamain:

- presidenta e vicepresidenta* ubain co-presidi
- cassiera
- actuara
- ulteriuras commembras da la suprastanza
- accumpagnader spiritual u accumpagnadra spirituala*

La suprastanza organisescha sasezza.

Art. 12 Durada d'uffizi*

Las commembras da la suprastanza vegnan elegidas per la durada da trais onns. Ellas èn duas giadas reelegiblas. La durada d'uffizi maximala importa uschia nov onns. La durada d'uffizi da la presidenta resp. da las commembras dal co-presidi munta a maximalmain nov onns, independentamain da lur commembranza precedenta en la suprastanza. Tut tenor ils basegns da l'uniun po la radunanza generala concluder da prolungar per maximalmain ina durada d'uffizi il temp d'uffizi scadì da commembras da la suprastanza.

Art. 13 Conclus

La suprastanza prenda ses conclus cun la maioritad simpla da las commembras preschentas. En cas d'egalitatda las vuschs ha la presidenta la vusch decisiva. La presidenta / il co-presidi envida las commembras en scrit e cun communictar la glista da tractandas almain otg dis avant la seduta da la suprastanza.

*vesair explicaziuns

((Pagina 6))

Art. 14 Incumbensas

La suprastanza è responsabla per tut las fatschentas currentas, premess che quellas na sajan betg resalvadas a la radunanza generala, surtut per:

- 14.1 represchentar l'uniun envers anora
- 14.2 manar las fatschentas currentas
- 14.3 resguardar ils intets ed exequir las incumbensas numnadas sut art. 2 ed art. 3
- 14.4 planisar e realisar il program annual e las ulteriuras activitads da l'uniun
- 14.5 preparar la radunanza generala ed eventualas revisiuns dals statuts
- 14.6 empustar ed accumpagnar ils ressorts e fixar lur incumbensas
- 14.7 fundar ed accumpagnar gruppaziuns spezialas entaifer l'uniun
- 14.8 fixar, tenor basegn, reglaments e directivas
- 14.9 far lavur da medias e d'infurmaziun
- 14.10 tgirar regularmain il contact cun l'Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG e cun l'Uniun svizra da las dunnas catolicas USDC

Art. 15 Rectifitgar las suttascripziuns

Il dretg da suttascriver giuridicamain valaivel per l'uniun cumpeta en in collectiv da dus a la presidenta, a la vicepresidenta resp. al co-presidi ed a l'actuara.

C las revisuras da quints

Art. 16

Las revisuras da quints examineschan il quint annual e la facultad da l'uniun. Ellas redigian in rapport en scrit per mauns da la radunanza generala. Lur durada d'uffizi correspunda a quella da las commembras da la suprastanza.

V. Finanzas*

Art. 17 Meds finanzials

Ils meds finanzials da l'uniun sa cumponan suandardamain:

- 17.1 contribuziuns annualas da las commembras
- 17.2 contribuziuns dad instituziuns ecclesiasticas e publicas
- 17.3 entradas d'acziuns e collectas
- 17.4 donaziuns e legats
- 17.5 facultad existenta e ses retgavs

L'onn da gestiun correspunda a l'onn chalendar.

Art. 18 Contribuziuns annualas

La radunanza generala fixescha mintg'onn las contribuziuns annualas che las commembras han da pajar.

((Pagina 7))

Art. 19. Cassiera

La cassiera è responsabla per la cassa da l'uniun e maina la contabilitad, controllescha il preventiv ed administrescha la facultad. Ella elavura il quint annual ed il preventiv per mauns da la suprastanza. Las fatschentas finanzialas currentas po ella suttascriver suletta. Las ulteriuras fatschentas sto ella suttascriver ensemes cun la presidenta ubain cun la vicepresidenta resp. cun ina commembra dal co-presidi.

Art. 20 Indemnisaziun

La collavuraziun en suprastanza ed en tut ils gremis da l'uniun succeda da princip gratuitamain, spesas vegnan indemnisdadas. La suprastanza fixescha in reglament correspudent.

Art. 21 Responsablidad

Per las obligaziuns da l'uniun stat bun unicamain la facultad da l'uniun.

Art. 22 Contribuziun da commembra a l'uniun tettgala

L'uniun paja a l'Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG la contribuziun da commembra che quella ha fixà a sia radunanza da delegadas.

VI. Disposiziuns finalas

Art. 23 Modificaziuns dals statuts

Per midar ils statuts dovrì dus terzs da las vuschs da las commembra preschentas a la radunanza generala.

Art. 24 Dissoluziun da l'uniun

Per dissolver l'uniun dovrì dus terzs da las vuschs da las commembra preschentas a la radunanza generala. La suprastanza sto communitgar ordavant ina proposta correspudenta a la radunanza da l'Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG.

Art. 25 Utilisaziun da la facultad

Sche l'uniun vegn dissolvida, vegn la facultad investida sut surveglianza da l'Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG*. Quella obtegna la facultad separadatamain dals agens meds. Sch'i na vegn entaifer 5 onns fundada nagina nova uniun successura, survegn l'Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG la facultad.

Quests statuts èn vegnids approvads da la radunanza generala dals xx-xx-xxxx. Els remplazzan las disposiziuns anteriuras ed entran immediat en vigur.

La presidenta:

L'actuara:

*vesair explicaziuns

((Pagina 8))

Explicaziuns davart ils statuts da model

Ils statuts èn per uschè dir la constituziun da l'uniun e duessan perquai cuntegnair mo determinaziuns fundamentalas ch'en necessarias per pudair manar a moda ordinaria l'uniun. Uschia ha la suprastanza dapli libertad d'agir e da concepir la laver d'uniun, quai che fa pli attractiva la collavuraziun en ina suprastanza. Nus recumandain da fixar ulteriuras determinaziuns sco la regulaziun da spesas da la suprastanza, determinaziuns davart l'utilisaziun da daners sociaux, etc. en reglaments u directivas che vegnan decretads da la suprastanza e che pon vegnir adattads senza conclus da la radunanza generala.

tar art. 1, Sedia

Sch'il territori d'uniun cumpiglia pliras vischnancas, hai num en ils statuts: «La sedia da l'uniun sa chatta en il lieu da domicil da la presidenta resp. d'ina commembra dal co-presidi.»

tar art. 1, Uniun catolica da dunnas dal Grischun UCDG

Qua ed er en art. 3.8, art. 14.10, art. 22, art. 24 ed art. 25 èsi d'inserir il num da **Vossa** uniun chantunala.

tar art. 2, Uniun

Qua e mintga giada ch'igl ha num «l'uniun», pudais Vus integrar il num da Vossa uniun.

tar art. 4, Commembras

Tscherts statuts prevesan er ulteriuras categorias da commembras sco commembras d'onur u commembras libras (da l'obligaziun da pajar la contribuziun annuala). Surtut la commembranza libra n'è ozendi betg pli confirma al temp (vesair er il dossier tudestg «Das liebe (Vereins)-Geld», USDC 2009). La revisiun dals statuts permetta a Vus da far las modificaziuns respectivas.

tar art. 7, Invitaziun

L'invitaziun sto succeder en scrit cun ina brev u cun ina publicaziun en la pressa.

tar art. 10, Protocol

En la gronda part dals statuts vegn pretendì che la radunanza generala approveschia il protocol da l'ultima radunanza generala. Savens vegn damai prelegì a l'entschatta da la radunanza generala il protocol vegl, in'isanza vaira lungurusa! En ils statuts da model chattais Vus in'autra proposta co ch'il protocol po vegnir approvà.

tar B la suprastanza

Per pudair manar in'uniun a moda confirma al temp èsi necessari da furmar ressorts per incumbensas specificas, p.ex. per la laver da pressa e d'infurmaziun, il program da furmaziun, las incumbensas socialas, la liturgia,

etc. Quels ressorts vegnan alura mintgamai manads d'ina commembra da la suprastanza. Quai po vegnir fixà en ils statuts. Il dumber da ressorts determinescha alura era la grondezza e la cumposiziun da la suprastanza.

((Pagina 9))

tar art. 11, Cumposiziun

Nus recumandain da fixar en ils statuts che la suprastanza sto reglar la substituziun da la presidenta. L'uffizi da la vicepresidenta n'oblighescha betg da surpigliar pli tard il presidi.

tar art. 11, Accompagnament spiritual

En bleras uniuns localas da la USDC èsi tradiziun che l'augsegner occupa l'uffizi dal «preses» che vul dir tant sco «president». Quai na correspunda betg pli a la chapientscha moderna d'ina uniun. Ina presidenta u in co-presidi presidiescha l'uniun. Igl è però anc adina inditgà e giavischabel ch'ina persuna, saja quai l'augsegner dal lieu, in'assistenta pastorala u ina catecheta surpiglian ensem cun la suprastanza l'accompagnament spiritual da nossa uniun cristiana.

L'accompagnader spiritual / l'accompagnadra spirituala po far part da la suprastanza cun tut ils dretgs e tut las obligaziuns correspondantas u sco commember consultativ / commembra consultativa senza dretg da votar.

tar art. 12, Durada d'uffizi

Ina perioda d'uffizi po cumpigliar dus, trais u quatter onns. Nus recumandain da fixar ina limitaziun dal temp d'uffizi per las commembra da la suprastanza e per la presidenta da nov fin dudesch onns.

tar V. Finanzas

Ulteriuras infurmaziuns chattais Vus en «Das liebe (Vereins)-Geld», il dossier tudestg da la USDC per uniuns localas, 2009.

tar art. 25, Utilisaziun da la facultad

L'administraziun da la facultad po l'uniun era delegar ad auters, p.ex. al cumin-baselgia.

((Pagina 10))

Co proceder en cas d'ina revisiun dals statuts

1. La suprastanza elavura novs statuts e suttametta quels per approvaziun a la radunanza generala.
2. Nus recumandain da laschar giuditgar giuridicamain il sboz da statuts avant la radunanza generala.
3. Il sboz da statuts vegn agiuntà a l'invitaziun a la radunanza generala. Uniuns che na tramettan nagina invitaziun persunala, mabain envidan lur commembras via la pressa, menziunan en l'invitaziun da tgi ch'ellas pon retrair il sboz da statuts.
4. Sch'il sboz da statuts n'è betg vegnì tramess avant la radunanza generala a tut las commembras, duai quel esser deponì a la radunanza generala en mintga piazza.
5. A la radunanza generala explitgescha la presidenta il sboz da statuts sco document entir e singuls artitgels, surtut quels ch'èn vegnids modifitgads fermamain cumpareglià cun ils statuts vegls.
6. Commembras pon far propostas areguard il sboz da statuts sco document entir (refusar a la suprastanza) u areguard singuls artitgels.
7. Co proceder en cas da votaziuns: (attenziun, i vala la maioritad da dus terzs!)
 - davart mintga proposta sto vegnir votà separadamain
 - sch'igl exista sper il sboz da la suprastanza **ina** proposta da la radunanza, vegn emprim votà davart la proposta da la suprastanza, alura davart la proposta da la radunanza.
 - sch'igl existan sper il sboz da la suprastanza **pliras** propostas da la radunanza, vegn emprim votà davart quellas e pir il davos davart la proposta da la suprastanza e davart quella proposta da la radunanza che ha obtegnì en la votaziun preliminara las pli bleras vuschs.
8. A la fin ston ils statuts vegnir approvads sco document entir, inclus las modificaziuns decididas.

La translaziun rumantscha è vegnida fatga cun sostegn da la Lia Rumantscha.